

**El lector model en la narrativa
per a infants i joves**

Gemma Lluch

Col·lecció «Aldea global», núm. 3

Universitat Autònoma de Barcelona,
Universitat Jaume I, Universitat de
València

La narrativa adreçada a infants i joves constitueix un fenomen de dimensions creixents —suposa quasi un terç de la producció literària catalana— que, tanmateix, no sempre ha rebut l'atenció de la recerca filològica universitària. De fet, la majoria de les aproximacions que s'hi ha dedicat s'han centrat en aspectes bàsicament descriptius, historicistes i d'aplicació didàctica. Aquest llibre parteix d'una altra perspectiva, la de l'anàlisi del discurs, amb totes les exigències metodològiques i teòriques que normalment s'han aplicat a l'estudi de textos destinats a un lector adult, on autor i lector es veuen units per les mateixes vivències i per un marc de referències culturals compartit. Es tracta, doncs, d'abordar el problema de la comunicació literària, però aplicant les eines d'anàlisi no a la literatura "legitimada" —la Literatura amb majúscula, la d'adults per a adults—, sinó a una producció sovint considerada subalterna, com és la destinada als infants i als joves. La metodologia d'aquest treball

és de recerca i s'aparta, doncs, de l'habitual en els estudis sobre literatura per a infants —de referent sobretot didàctic i pedagògic—, per a inspirar-se en propostes com la d'Eco —l'assaig *Lector in fabula*—, prenent també en consideració les teories de l'anàlisi discursiva relatives a l'estructura narrativa i a les aportacions sobre la paraliteratura, però sempre tenint com a fil conductor la perspectiva del lector model.

El llibre constitueix, doncs, una recerca sobre el lector model, amb la particularitat de prendre com a material d'anàlisi, en lloc de la literatura per a adults, la narrativa per a infants i joves. D'entrada, es delimita teòricament el concepte de "lector model", tant en un sentit genèric com referit a textos específics relacionats amb la literatura per a infants com són la narrativa de tradició oral i els textos paraliteraris. L'anàlisi se centra en aspectes com el caràcter dissimètric de la comunicació literària —de l'adult a l'infant—, en el tipus i les motivacions de l'autor i en la incidència dels agents de transformació —directrius de les institucions, corrents d'opinió educatius, polítiques editorials— que condicionen concretament aquest sector de la producció literària. La interpretació de les opcions ideològiques que impregnen aquesta narrativa —entre altres la condició femenina— es completa també amb la influència dels nous mitjans de comunicació de masses —especialment el cinema i la televisió— en la recepció del missatge literari per part del públic infantil i juvenil. En definitiva, el llibre aporta tot un ventall d'elements per a comprendre la dinàmica d'un segment específic de la comunicació literària, la creada per adults per al consum d'infants, en un món condicionat per un univers audiovisual cada vegada més globalitzat i que s'imposa a la literatura escrita.

Servei de Publicacions de la
Universitat de València